

't "Tussedurke"

Jaargang 11, nummer 1, mei 2011

Openstelling Expositieruimte

"Berchs-Heem" is gevestigd in het voormalig gemeentehuis, Burgemeester van Erpstraat 2.

1e zondag van de maand: 11.00-13.00 uur
1e maandag daaropvolgend: 19.00-21.00 uur
Ook na een telefonische afspraak via de secretaris (06 - 53 72 67 42) bent U van harte welkom.

info@berchs-heem.nl – www.berchs-heem.nl

Fotogroep

Als u nog in het bezit bent van interessante oude foto's, neem dan contact op met de contactpersonen van de fotowerkgroep:

Ineke Mulders	0412 - 402901
Jos van der Burgt	0412 - 401183
Marieke Spanjers	0412 - 405130

Voor meer informatie kunt u zich melden bij
Rinie Gremmen 0412-402141

Denk bij het opruimen van oude spullen van uw zolder aan Berchs-Heem. Gooi geen voor ons belangrijke spullen weg, neem contact op met Lambert van Hintum, 0412-402515.

Redactie Nieuwsbrief 't Tussedurke

Jan Bon 0412 - 401131

Jan van der Burgt 0412 - 401183

** Kopij, liefst onbewerkte tekst, digitaal inleveren bij de redactie of bij de secretaris van de vereniging**

Van de redactie

Beste lezers, in dit nummer kunt u o.a. lezen: Over de fototentoonstelling, "Kende Gè d'n Dieje nog" en verslagen van de jaarvergadering 2011. Ook de stand van zaken omtrent het baarhuisje door de voorzitter voorgelezen op de jaarvergadering. De redactie wenst u veel leesplezier.

In Memoriam:

Mevr. L. Luijterink-van Liefland, echtgenote van Henk Luijterink, drager van het Zilveren Draaginsigne van de Stichting Brabants Heem. Zij overleed op 87 jarige leeftijd.

Activiteiten – planning 2011–2012

- 4 Mei Dodenherdenking
- 29 Mei Rondvaart op de Binnendieze in 's-Hertogenbosch.
- Juni Kevelaer, bezoek museum.
- Sept. Kasteeltuinen Arcen. Lezing medicatie en gezondheidszorg in de Brabantse Historie door ir. Adriaan Sanders, voormalig directeur Diosynth.
- Dec. Lezing wichelroede lopen/grafheuvels door de heer Frieling.

Uitnodigingen volgen t.z.t.

WEB-site Berchs-Heem

Berchs-Heem is ook op internet te zien; **www.Berchs-Heem.nl** Op deze site vindt u actuele zaken maar ook foto's van zowel activiteiten als oude foto's. De site wordt druk bezocht. Houdt U zich, via de site, op de hoogte van onze activiteiten en nieuwsberichten.

Fototentoonstelling 29 en 30 januari 2011, "Kende Gè d'n Dieje Nog".

De fotowerkgroep van Berchs-Heem is er weer in geslaagd om een ruime sortering foto's te presenteren waarvan nog niet alle gegevens bekend waren, vandaar de naam van de tentoonstelling "Kende Gè d'n Dieje nog". Frans Ceelen was door het bestuur uitgenodigd om de tentoonstelling te openen. Frans is jaren werkzaam geweest als gemeentebambtenaar bij de gemeente Berghem en heeft daarnaast jaren de functie van secretaris van voetbalclub Berghem Sport vervuld. Op ludieke wijze mocht Frans de opening verrichten. Hij opende het Vagevenster van de staldeur van de oude schuur van Willie van den Heuvel, uit de Hoessenboslaan, Kruiwagenstraatje.

Achter dit Vagevenster hing een foto van een team van Berghem Sport uit de tijd dat Frans zelf nog actief voetballer was. Hij noemde dan ook meteen alle namen van de spelers op de foto. Dat was ook de opzet van deze tentoonstelling, zoveel mogelijk gegevens te krijgen over de foto's.

De tentoonstelling heeft veel belangstellende mogen begroeten. Tevens hebben veel mensen weer foto's aangeboden die meteen werden ingescand en van de bijbehorende gegevens werden voorzien.

Het is een zeer geslaagde tentoonstelling geweest die zeker voor herhaling vatbaar is. Fotogroep bedankt het zag er keurig en verzorgd uit.

JvdB

Jaarvergadering 31 maart 2011

De 19e jaarvergadering werd voor de eerste keer voorgezeten door de nieuwe voorzitter, Gerard van der Linden. De opkomst was bijzonder goed te noemen.

Agenda:

- Notulen jaarvergadering 2010
- Jaarverslag 2010
- Financieel jaarverslag
- Verslag kascommissie
- Verkiezing nieuw kascommissielid
- Bestuursverkiezing:

Aftredend volgens rooster en herkiesbaar:

Willy van Erp, Jan Bon en Lambert van Hintum

- Ingekomen stukken
- Mededelingen
- Voorstellenactiviteiten
- Voortgang baarhuisje
- Rondvraag
- Pauze, tijdens de pauze is het mogelijk schriftelijke vragen te stellen.

Na de pauze wordt de film van Berghem uit 1963 gedraaid.

Jaarvergadering 31 maart 2011

De opkomst van de leden voor de jaarvergadering 2011 was goed. De vergadering werd voor het eerst voorgezeten door de nieuwe voorzitter, Gerard van der Linden. Het jaarverslag, het verslag over de jaaractiviteiten van de secretaris, alsmede het kasverslag van de penningmeester, Lambert van Hintum, werden goedgekeurd. De kascommissie, Peter Bohlmeijer en Jan van Leest, gaf een compliment aan de penning-

meester en het advies om een begroting te gaan maken voor het komend jaar. De kascommissie werd ook bedankt voor hun controle. Jan van Leest gaat nog een jaar door en één nieuw kascommissielid wordt nog gezocht via dit Tussedurke. De aftredend en herkiesbare bestuursleden werden door de vergadering herkozen. Daarna gaf Gerard van der Linden, middels onderstaande tekst de stand van zaken weer t.a.v. het baarhuisje. Er konden schriftelijk vragen gesteld worden die na de pauze werden beantwoord door het bestuur. Er kwam een felle discussie op gang over het baarhuisje die door de voorzitter werd afgebroken omdat men in herhaling viel. Voor meer informatie zie: **www.Berchs-Heem.nl**;

Na de pauze werd de film van Berghem van 1963 gedraaid. In deze film werden beelden vertoond van Berghemse mensen in de jaren 60 in hun dagelijkse leven en bezigheden. Met veel enthousiasme werd er naar deze film gekeken. Nog nagenietend van de film ging men voldaan huiswaarts. Tot ziens op de volgende jaarvergadering 2012.

JvdB

Notulen jaarvergadering 25 maart 2010

Aanwezig: 50 personen

Afwezig: 2 personen met afmelding

Notulen jaarvergadering 2009

Deze notulen zijn voorgelezen door de secretaris.

Tijdens de vergadering was er protest van Bert Akkermans over het onderzoek van het baar-huisje. Hij heeft samen met Gerrit Laurensen ook onderzoek gedaan naar het baarhuisje. Hij zei dat er brieven naar het bestuur gestuurd zijn over hun bevindingen, waar niet op is gereageerd. Ook Gerrit Laurensen lichtte zijn onderzoek toe. Zij wilden dat hun resultaten naar de monumentenkamer gestuurd zouden worden. We hebben de brief van Bert Akkermans in ontvangst genomen.

Jaarverslag 2009

Het jaarverslag is door de secretaris voorgelezen.

Financieel jaarverslag

Het financieel jaarverslag is door de penningmeester voorgelezen.

Verslag kascommissie.

*De kascommissie, Adrie Dollevoet en Peter Bohlmeijer, kon geen onregelmatigheden ontdekken en complimenteerde de penningmeester met zijn uitstekend en goed verzorgd werk.

**Verkiezing nieuw kascommissielid*

Peter Bohlmeijer zal nog een jaar de kascontrole doen, hij zal dit samen doen met Jan van Leest.

Alle stukken zijn na de vergadering in te zien.

Bestuursverkiezing

*Ria Boeijen en Willy van Erp zijn aftredend en herkiesbaar. Er zijn geen tegenkandidaten. beiden worden herkozen.

Jan van der Burgt treedt af als voorzitter en we hebben Gerard van der Linden bereid gevonden het stokje van Jan over te nemen. Gerard van der Linden stelt zich voor aan de leden.

Ingekomen stukken

Ingekomen stuk: de brief van Bert Akkermans.

Mededelingen

De mededelingen worden voorgelezen door de voorzitter Jan van der Burgt.

Ideën, suggesties voor programma-activiteiten. *Vanuit de leden kwamen de volgende ideeën naar voren:*

- Museumboerderij
- Traditiekamer Vliegbasis volkel.
- Rondvaart Bastion in 's Hertogenbosch.
- Museum Sint Agatha van de kruisheren in St. Agatha.

Rondvraag

Het inscannen van het Vagevenster waar enkele leden mee waren begonnen is overgenomen door de KUB (Katholieke Universiteit Brabant). Of onze vereniging zich aan gaat sluiten bij de Stichting Heemkundeverenigingen moet nog bekeken worden.

Voor de pastorietaun moet een naam bedacht worden. Pastoor van Genugten heeft de naam de "Nieuwe Hof" bedacht.

Voorzitter Gerard van der Linden leest onderstaande tekst voor tijdens de jaarvergadering:

Baaruhuisje

Stand van zaken wat door Berchs-Heem betiteld is: Het baaruhuisje.

Beste leden van de Heemkundevereniging Berchs-Heem

Namens het voltallig bestuur richt ik het woord tot u om in een doolhof van meningen en standpunten te proberen, om middels een korte uiteenzetting een stukje verheldering te scheppen, over het gebouwtje nabij de kerk, toen nog koetshuisje genoemd, wat in eerste instantie genomineerd was om te slopen.

Stapsgewijs ga ik per datum, deze zaak in hoofdlijnen aangeven hoe een en ander is

verlopen, alsmede de ins en outs van het bestuur waarom zij gemeend heeft zo te moeten handelen en waarom zij gekozen heeft voor de huidige strategie.

Aangezien het voor sommigen van u een gevoelig onderwerp betreft wil ik duidelijk stellen dat ik tijdens mijn uiteenzetting over dit onderwerp geen enkele onderbreking van iemand uit deze zaal verwacht.

6 oktober 2009

De monumentenkamer behandelt het rapport van de heer Henk Buijks van d.d. 11 september 2009, waarbij hij concludeert dat het koetshuisje nabij de kerk behouden zou kunnen worden gelet op de ensemblewaarde en de emotionele waarde in Berghem. De monumentencommissie adviseert het pand niet te plaatsen op de gemeentelijke monumentenlijst. Hierbij tekenen wij, als Berchs-Heem, wel aan, dat de onderzoeker, Henk Buijks, op 11 september 2009 liet weten, dat hij het rapport op twee plaatsen bijgesteld heeft op verzoek van wethouders, en daarin expliciet vermeld heeft dat de monumentale waarde gering is.

8 oktober 2009

Het parochie-bestuur heeft per brief aan Berchs-Heem laten weten dat het genoemde koetshuisje in ieder geval nimmer een baarhuisje is geweest en verzoekt het baarhuisje niet meer als zodanig te vernoemen.

19 november 2009

Monumentenkamer.

Aanvullende informatie bouw/cultuurhistorische waarde koetshuis Berghem door Hein Hundertmark: zijn onderzoek toont aan dat het een baarhuisje geweest kan zijn, namelijk delen van de muur stammen uit die bouwtijd.

1 december 2009

Mede op grond van de bouwhistorische waarneming van de heer Hein Hundertmark adviseert de meerderheid van de Monumentenkamer commissie tot voordracht en aanwijzing van een gemeentelijk monument.

19 januari 2010

De monumentenkamer heeft naar een gedegen eigen onderzoek haar mening in januari 2010 herzien met een positief meerderheidsadvies aan B&W, vastgesteld in het verslag van 19 januari 2010.

8 februari 2010

Onze leden Bert Akkermans en Gerrit Laurensen hebben een onderzoek verricht en het bestuur van Berchs-Heem laten weten op basis van kadastergegevens van o.a. 1832 en archieven geconcludeerd dat het huisje gebouwd moet zijn rond 1902;

12 maart 2010

Onderzoek van mevr. Jennemie Stoelhorst. In een redengevende omschrijving weergegeven en op 10 juni 2010 gepubliceerd, spreekt zij van een cultuurhistorisch onderzoek en dat het een baarhuisje is dat hoort bij de algemene begraafplaats uit omstreeks 1874.

3 juni 2010

Leon Bok funerair specialist laat weten aan mevr. Jennemie Stoelhorst dat hij zich kan vinden in de omschrijving van het object dat inderdaad als lijkenhuisje (niet baarhuisje) gekwalificeerd dient te worden.

5 juli 2010

Het bestuur van Berchs-Heem bericht, de heren Akkermans en Laurensen, het rapport van mevr. Jennemie Stoelhorst te respecteren en zeker niet ter discussie te zullen stellen en dat de door hen aangedragen bevindingen in het hun onderzoek onvoldoende overtuigen om anders te doen besluiten. Door met name de data vermeldt in het kadaster van toen die tijd, geven voor het bestuur van Berchs-Heem onvoldoende zekerheid over gebouwen, schuren of ze er al dan niet stonden. Zelfs in de jaren 1950 tot 1985 waren er nog legio gebouwen die niet geregistreerd waren en heeft het kadaster destijds een inhaalslag toe moeten passen.

6 juli 2010

De monumentenkamer behandelt het rapport van mevr. Jennemie Stoelhorst gepubliceerd op 10 juni 2010 en na enige discussie volgt het advies. 2 leden adviseren positief en 2 leden (waarvan 1 de voorzitter) adviseren negatief om het baarhuisje op de gemeentelijk monumentenlijst te plaatsen.

3 augustus 2010 (12 maart 2010)

Onderzoek van mevr. Jennemie Stoelhorst schrijft in de hernieuwd uitgebrachte Redengevende Omschrijving op 28 juli 2010 gepubliceerd (met dezelfde bezoeksdatum van 12 maart 2010) dat het nu om een schuurtje ging.

Met daarin opgenomen de kadastragegevens van 1832 en de verwijzing van archiefgegevens die, voor het bestuur van Berchs-Heem bevestigden, wel zeker een opvallend karakter vertonen met een eerder aangeboden onderzoek van de 2 leden van het Berchs-Heem.

De monumentkamer discussieert opnieuw over deze 180 graden gewijzigde Redengevende Omschrijving en zonder enige discussie adviseert zij om het schuurtje niet op de gemeentelijke monumentenlijst te plaatsen.

9 september 2010

Naar aanleiding van het onderzoeksrapport van het Monumentenbureau Nijmegen van 6 januari 2009 over de muur van de heer Mark van Schaijik en de hierin geplaatste opmerking dat het baarhuisje wel degelijk een historische waarde heeft, alsmede en een aantal gevonden militairenkaarten met daarop de toegangspad heeft het bestuur van Berchs-Heem doen besluiten om dit bureau opdracht te geven voor een bouw/cultuur historisch onderzoek, om te komen tot een goed onderbouwde conclusie.

22 oktober 2010

Het rapport van Monumentenbureau Nijmegen is gereed met de conclusie dat het gebouwtje, het in 1874 gebouwde baarhuisje is. Er zijn meerdere feiten aan te dragen voor deze identificatie ten eerste het gebouw zelf, het metselwerk, hiervan is gezien de gehan-

teerde baksteen en mortel niet jonger dan 1875. Frank Haans de onderzoeker geeft de aanbeveling om het baarhuisje te benoemen tot een gemeentelijk monument.

11 januari 2011

Het rapport van Frank Haans wordt behandeld door de monumentenkamer en bekritiseert.

Samenvattend verslag over dit onderwerp:

- Het rapport, opgesteld door het Monumenten Advies Bureau, is uitvoerig besproken.
- De monumentencommissie vindt geen nieuwe relevante informatie in het rapport.
- Berchs-Heem heeft haar standpunt: "aanwijzing tot monument" nogmaals benadrukt.
- De monumentencommissie zal haar eerder uitgebrachte advies niet wijzigen.

28 januari 2011

Het bestuur van Berchs-Heem heeft een gesprek gehad met wethouder Hendrik Hoeksema, Ditmar van Grinsven en beleidsambtenaar Jos Wingens.

Op aandringen van het bestuur van Berchs-Heem zal er op korte termijn een gesprek plaatsvinden tussen de heren Henk Buijks, Hein Hundertmark van de monumentenkamer en de heer Frank Haans van het Monumenten Advies Bureau Nijmegen om tot een gezamenlijke eindconclusie te komen.

Tevens werd door Berchs-Heem als aanvullend bewijs de wet herzieningen van de grondbelasting 1873–1904 overhandigd.

17 februari 2011

Overleg tussen de heren Haans, Hundertmark en Buijks over het baarhuisje.

Conclusie:

- De heer Haans heeft niet alle relevante stukken ontvangen van zijn opdrachtgever, Berchs-Heem.
Dit heeft onnodig tot commotie geleid.
- Wanneer de heer Haans deze stukken wel zou hebben gehad zou dat zeker tot een andere conclusie hebben geleid in zijn rapportage.

- De leden van de monumentenkamer en de heer Haans zijn het met elkaar eens dat het bewuste pand van origine een schuurtje is en dat het onvoldoende monumentale waarde heeft om aangewezen te worden als gemeentelijk monument.
- De leden van de monumentenkamer en de heer Haans vinden desondanks dat het schuurtje, dat deels verbonden is met een rijksmonument (de tuinmuur), in enige vorm bewaard zou moeten worden.

3 maart 2011

Berchs-Heem reageert als volgt:

Berchs-Heem kan niet instemmen met de inhoud van het verslag waarin wordt vermeld dat ten tijde van de opdracht aan het Monumenten Advies bureau, zij in het bezit is of was van alle relevante stukken waaronder het kaartmateriaal en de bouwhistorische waarneming. Jammer en teleurstellend dat bij dit onderhoud Berchs-Heem niet aanwezig mocht zijn om staande de vergadering de leden hierover uitvoerig te informeren en te kunnen overtuigen.

In het overleg tussen de heren Buijks, Hundertmark en Haans zijn alle relevante stukken die bekend zijn, geïnventariseerd en bekeken. Het wordt voor Berchs-Heem alleen maar waziger en zij wil duidelijkheid hebben over de volgende vragen:

1. Waarom moest de heer Buijks zijn rapport d.d. 11-9-2009 op verzoek van de wethouders aanpassen?
2. Waarom moest de Redengevende Omschrijving van Jennemie Stoelhorst van 10 juni 2010 worden aangepast en is deze niet meegenomen in het overleg?
3. Waarom is het interieur van het baarhuisje niet in dit overleg meegenomen?
4. Waarom wordt er in het geheel niet gesproken over de wet Herziening grondbelasting van 1870. Herziening ingaande 1873 en gesloten in 1875 nog voor het bouwen van het baarhuisje.
De onbebouwde herziening was pas in

1879. De tweede herziening van bebouwd eigendom was pas in 1897 en dat verklaart ook waarom het baarhuisje toen wel op de schattingskaart voorkwam.

Berchs-Heem is het ook niet eens met de twijfels van de deskundige over de locatie van de algemene begraafplaats. In de stukken gevonden bij het BHIC wordt er gesproken van een algemene begraafplaats op de heide. Het perceel naast de pastorale tuin werd het Hei-eind genoemd, zoals bleek uit het onderzoek van de heren Akkermans en Laurensen.

5. Waarom heeft men destijds de muren van het baarhuisje laten pleisteren en en zijn nagenoeg alle kenmerken van een baarhuisje terug te vinden. Dit spreekt de bevindingen van Hein Hundertmark tegen dat het schuurtje is opgebouwd uit gebruikte materialen, oude bakstenen en ook de mortels zijn goedkopere traditionele mortels vanuit kosten-oogpunt dan de duurder cement.
6. Waarom moest de heer Frank Haans zijn conclusie en aanbeveling na dit gesprek volledig aanpassen zodat het rapport afgedaan kan worden als een onmogelijk niets zeggend document.

Het moge u duidelijk zijn dat Berchs-Heem zich distantiëert van een aantal aspecten die in dit verslag zijn opgenomen en melden u dat zij de zaak verder zal onderzoeken al dan niet met juridische stappen tot gevolg.

Berchs-Heem heeft niets te verbergen en is alleen maar bezig om een historisch en zeldzaam baarhuisje te bewaren voor het nageslacht en zij heeft er geen enkel belang bij om ook maar iets te verbergen of terug te houden zodat er een onjuiste beslissing wordt genomen. Het bestuur van Berchs-Heem wil lopende de bezwaartermijn tot 3 mei aanstaande het voorlopig hierbij laten. Verder kan zij hierover nog geen uitspraken doen.

Dank voor u aandacht.

Gerard van der Linden
Voorzitter Berchs-Heem

Vruugercafé

Voor het opzetten van een praatgroep over vroeger zoeken wij, zowel mannen als vrouwen, die met ons heel ver terug kunnen en willen gaan in de geschiedenis.

Mensen die kunnen vertellen over bijvoorbeeld het boerenleven van vroeger, het werken aan de Maas, oorlogstijd, sport, armoede, werkloosheid, kerk, grote gezinnen etc.

Hiervoor is het 'vruugercafé' opgezet.

Op zaterdagmiddag 15 januari was de eerste bijeenkomst in de heemkamer van het voormalige gemeentehuis van Berghem.

De organisatie is bereid om iedereen die wil meewerken thuis op te halen en uiteraard ook weer terug te brengen.

Onder het genot van een consumptie komen de verhalen vanzelf los.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Gerard Hoeks. 0412 - 401844

* Als u aan huis gebonden bent, maar wel een verhaal te vertellen heeft, kunt u ook bezocht worden door de werkgroep.

Vruuger café heeft een eigen foto-album op onze website; www:berchs-heem.nl;

Wist u dat het bestuur van Berchs-Heem op zoek is naar een nieuw lid voor de kascontrolecommissie voor de jaarrekening van 2011.

Verder willen wij u graag nogmaals uitnodigen om de heemkamer te bezoeken tijdens de openingstijden op zondag en maandag, elders vermeld in dit Tussedurke, u bent van harte welkom om eens lekker te komen buurten onder het genot van een kopje koffie.

Dodenherdenking 2011

Fototentoonstelling in de raadzaal van het oude gemeentehuis op zondag 1 mei vanaf 11.00 tot 13.00 uur en maandagavond vanaf 19.00 uur tot 21.00 uur tijdens de reguliere openingstijd van de heemkamer en meteen na de officiële dodenherdenking op 4 mei. De koffie staat klaar!

Berchs-Heem organiseert dit in samenwerking met het comité 4 en 5 mei en de dorpsraad.

Contributie

Op de jaarvergadering is besloten met goedkeuring van de vergadering om de jaarlijkse contributie, vanaf 1 januari 2012, te verhogen van € 15,00 naar € 20,00 per persoon.

Er zijn leden die hun contributie automatisch overmaken, let er dan wel het bedrag aan te passen. **Ook aan diegene die nog steeds € 13,61 betalen**, een dringend verzoek het bedrag aan te passen. Wij verzoeken u dit zelf bij de bank te regelen en het juiste bedrag over te maken op reknr: 1065.16.817 Rabobank, t.n.v. Berchs-Heem of via Giro nr: 79.48.052.

Vergeet uw lidmaatschaps-nummer niet.

Voor vragen omtrent betalingen:

Lambert van Hintum, 0412 - 402515.

Penningmeester Berchs-Heem.